

Sieci komputerowe

Typy, topologie, model OSI, protokoły,
adresowanie, routing & switching,
zabezpieczanie, diagnostyka

Mgr Jacek Mochyła

Wykład 2

Icebreaker

https://www.youtube.com/watch?v=ZOzzRlc_qho

Czym jest sieć komputerowa? przypomnienie

Sieć komputerowa to **zbiór** urządzeń komputerowych połączonych ze sobą za pomocą **medium** transmisyjnego (może to być **kabel**, **fale** radiowe, **światłowody** itp.), które mogą **wymieniać** dane.

Kluczowymi **celami** sieci komputerowych są udostępnianie **zasobów**, zapewnienie niezawodnej i efektywnej **komunikacji**, a także zapewnienie **redundancji** i bezpieczeństwa.

Typy sieci

LAN (Local Area Network) - lokalna sieć komputerowa, ograniczona do małego obszaru geograficznego, np. biura czy budynku.

MAN (Metropolitan Area Network) - sieć metropolitalna, obejmuje większy obszar, np. miasto czy kampus.

WAN (Wide Area Network) - rozległa sieć komputerowa, która może obejmować kraje i kontynenty.

PAN (Personal Area Network) - osobista sieć komputerowa, obejmująca urządzenia w bezpośrednim otoczeniu jednej osoby.

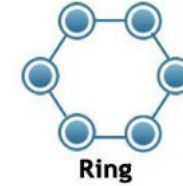
WLAN (Wireless Local Area Network) - bezprzewodowa sieć lokalna.

Topologie sieci komputerowych

Topologia gwiazdy

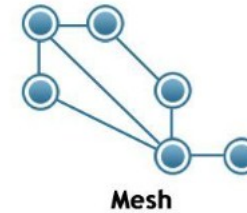
Topologia pierścienia

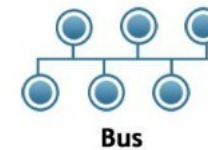
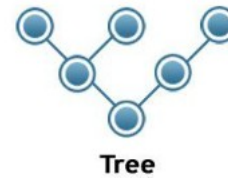
Topologia magistrali

Topologia siatki

Topologia drzewa

Hybrydowe topologie sieci

Hybrydowa topologia sieci to **układ**, w którym wykorzystuje się **połączenie** dwóch lub **więcej** standardowych topologii sieciowych, takich jak gwiazda, pierścień, magistrala, siatka czy drzewo, w celu optymalizacji wydajności, niezawodności i skalowalności systemu sieciowego.

Zastosowanie topologii hybrydowej jest powszechne w **dużych** przedsiębiorstwach i organizacjach, gdzie różne działy mogą mieć różne **wymagania** i gdzie połączenie różnych topologii pozwala na zaspokojenie **wszystkich** tych potrzeb.

Hybrydowe topologie – gwiazda-pierścień

Topologia **gwiazda-pierścień** (Star-Ring):

Centralne przełączniki (switche) są połączone w topologii gwiazdy, gdzie każdy switch jest centrum dla danego segmentu sieci.

Te przełączniki mogą być następnie połączone ze sobą w pierścień dla redundancji połączeń.

Hybrydowe topologie – drzewo

Topologia **drzewa** (Tree) jako hybryda gwiazdy i magistrali:

Jest to przykład naturalnej hybrydowej topologii, gdzie topologia gwiazdy jest rozwinięta w kolejne warstwy (podobne do gałęzi drzewa).

Każda gałąź może być topologią gwiazdy, a połączenia między gwiazdami tworzą topologię magistrali.

Hybrydowe topologie – gwiazda-magistrala

Topologia **gwiazda-magistrala** (Star-Bus):

Lokalne sieci (LAN) są zorganizowane w topologię gwiazdy z centralnym switchem lub routerem.

Te lokalne sieci są następnie połączone w jedną sieć przy użyciu topologii magistrali, gdzie główny kabel lub ścieżka transmisyjna łączy wiele gwiazd.

Hybrydowe topologie – siatka-gwiazda

Topologia **siatki-gwiazdy** (Mesh-Star):

Krytyczne węzły w sieci są połączone w pełnej topologii siatki, co zapewnia maksymalną redundancję.

Mniej krytyczne węzły mogą być połączone w topologię gwiazdy, która jest mniej kosztowna i prostsza w zarządzaniu.

Hybrydowe topologie – przykłady zastosowań

Korporacje i duże organizacje:

Gdzie różne działy mogą korzystać z różnych topologii sieciowych, które najlepiej odpowiadają ich specyficznym potrzebom, np. dział **finansowy** może korzystać z bardziej bezpiecznej topologii **siatki**, podczas gdy dział **marketingu** może używać topologii **gwiazdy** dla prostoty i mniejszych kosztów.

Hybrydowe topologie – przykłady zastosowań

Kampusy i uniwersytety:

Gdzie różne budynki mogą być połączone za pomocą topologii **magistrali** lub **pierścienia**, a wewnątrz budynków mogą być stosowane topologie **gwiazdy** lub **drzewa**, w zależności od wymagań poszczególnych wydziałów czy laboratoriów.

Hybrydowe topologie – przykłady zastosowań

Sieci **miejskie** i **operatorzy** telekomunikacyjni:

Gdzie rdzeń sieci może być zorganizowany w topologię **siatki** dla niezawodności, podczas gdy indywidualne połączenia do domów lub biur mogą wykorzystywać topologię **gwiazdy** lub **drzewa**.

Hybrydowe topologie – podsumowanie

Topologie hybrydowe oferują **elastyczność** i **skalowalność**, co jest szczególnie ważne w dynamicznie zmieniających się środowiskach sieciowych.

Pozwalają również na stopniową **rozbudowę** i modernizację istniejących sieci bez konieczności całkowitej ich **rekonstrukcji**.

Model OSI

Model OSI (Open Systems Interconnection) jest **teoretycznym** modelem, który opisuje, jak różne **protokoły** sieciowe **współpracują** ze sobą.

Model OSI składa się z siedmiu warstw:

Warstwa 1: Fizyczna (Physical Layer)

Warstwa 2: Łączy danych (Data Link Layer)

Warstwa 3: Sieciowa (Network Layer)

Warstwa 4: Transportowa (Transport Layer)

Warstwa 5: Sesji (Session Layer)

Warstwa 6: Prezentacji (Presentation Layer)

Warstwa 7: Aplikacji (Application Layer)

Relacje warstw OSI i Protocol Data Unit

Do modelu **OSI** powrócimy na kolejnych wykładach.

Protokoły sieciowe

Protokół to zestaw **reguł**, które określają, **jak** dane są przesyłane w sieci.

Przykłady protokołów:

IP (Internet Protocol)

TCP (Transmission Control Protocol)

UDP (User Datagram Protocol)

HTTP (Hypertext Transfer Protocol)

FTP (File Transfer Protocol)

Adresowanie w sieci

Aby urządzenia mogły się **komunikować**, muszą być w stanie identyfikować się **nawzajem**. Używane są do tego adresy:

Adres IP (IPv4 i IPv6)

Adres MAC (Media Access Control)

Routing i przełączanie (switching)

Routing to proces, w którym **pakiet** danych znajduje najbardziej efektywną **ścieżkę** od nadawcy do odbiorcy.

Przełączanie (**switching**) to proces **przekazywania** pakietów danych w sieci lokalnej.

Zabezpieczenia w sieci

Szyfrowanie

Firewall (zapora sieciowa)

VPN (Virtual Private Network)

Narzędzia diagnostyczne i administracyjne

Polecenia takie jak **ping**, **tracert/traceroute**, **ipconfig/ifconfig**

Narzędzia do **monitorowania** sieci i **zarządzania** nią.

Dziękuję za uwagę